

संकलित मूल्यमापन चाचणी क्र.2 - 2018-19

इयत्ता : 5 वी

विषय : मराठी (मराठी माध्यम)

विद्यार्थ्याचे नांव : _____ **हजेरी क्रमांक :** _____

शाळेचे नांव : _____ **तुकडी :** _____

केंद्र : _____ **ता.** _____ **जि.** _____ **दिनांक :** _____

एकूण गुण : _____ **प्राप्त गुण :** _____

प्रश्न क्रमांक	1	2	3	4	5	6	7	तोंडी	एकूण	शिक्षक स्वाक्षरी
प्राप्त गुण										
कमाल गुण	5	5	5	5	5	5	5	10	50	

प्र.१ ला : शब्द ऐकून लिही.

(गुण ५)

१) _____ २) _____

३) _____ ४) _____

५) _____ ६) _____

७) _____ ८) _____

९) _____ १०) _____

प्र.२ रा : हा उतारा वाच आणि त्या खालील प्रश्नांची उत्तरे लिही.

(गुण ५)

आमच्या शाळेत रांगोळीत हात बसलेली एक चिमा नावाची मुलगी होती. आमच्याच वयाची. एकदा आम्ही गावाबाहेरच्या तिच्या घरी भोंडला खेळायला गेलो, तर तिथे वाखाच्या निरनिराळ्या सुंदर जिनसा इथं तिथं पसरलेल्या आणि घरासमोर लांबच लांब कासरा तयार करण्यासाठी दोन्ही हात भरारा हालवत एकजण उभी. लाकडांच्या मुठींना अडकवलेला वाखाचा कच्चा धागा, हिच्या हातांच्या अस्सल गिरक्यांसरशी पीळ धारण करायचा अन् मग त्या टोकाला बसलेला माणूस हा पीळ एकात एक गुंफीत झक्कासपैकी दोरखंड तयार करायचा. फार सुंदर होती ही हातचलाखी! कितीतरी वेळ मी ते पाहत उभी असायची.

शिंकी, मुस्की, गोफण, चापत्या, दोर, कासरे, पिशव्या असलं काय काय शेतकऱ्याच्या घरात लागणारं तिथ मस्तपैकी तयार व्हायचं. घेऊस वाटायचं. कांदे बटाटे ठेवायला सैल चौकोनातल्या वाखाच्या पिशव्या आमच्या घरी तिथून यायच्या. ताकाचा डेरा घुसळण्यासाठी खीला लागणारी लहान धाटणीची दोरी यायची.

१) रांगोळीत हात बसलेल्या मुलीचे नाव काय ?

(गुण १)

अ) शिमा

ब) चिमा

क) लिमा

ड) भिमा

२) वाखाचा कच्चा धागा कशाला अडकवलेला आहे?

(गुण १)

अ) दोरखंडाला

ब) दगडाच्या टोकाला

क) लाकडाच्या मुठींना

ड) ताकाच्या डेराला

३) कांदे, बटाटे ठेवायला कशाचा उपयोग केला आहे?

(गुण १)

अ) वाखाच्या पिशव्या

ब) वाखाचा जिनसा

क) कच्चा धागा

ड) धारणीची दोरी

४) तुला माहित असणाऱ्या कारागिराचे वर्णन तुझ्या शब्दात कर?

(गुण २)

प्र.३ रा – ही कविता वाच आणि खालील प्रश्नांची उत्तरे लिही.

(गुण ५)

शिंगे रंगविली, बाशिंगे बांधली,
चढविल्या झुली ऐनेदार.
राजा, परधान्य, रतन, दिवाण,
वजीर, पठाण, तुस्त मस्त.
वाजती वाजती, लेजीम खेळती,
मिरवीत नेती, बैलांलागी.
दुलदुलतात कुणाची वशिंडे,
काही बांड खोंडे अवखळ.
कुणाच्या शिंगांना बांधियले गोंडे,
हिरवे, तांबडे शोभिवंत.
वाजती गळ्यांत घुंगरांच्या माळा,
सण बैलपोळा ऐसा चाले.
झुर्लींच्या खालती काय नसतील
आसुडांचे वळ उठलेले ?

— — — यशवंत

१) या कवितेतील ‘आसूड’ या शब्दाचा योग्य पर्याय निवड.

(गुण १)

अ) वादी

ब) चाबुक

क) वेसण

ड) दोरी

२) शिंगे कशाकशाने सजविली आहेत ?

(गुण १)

३) बैलांचा उपयोग कशासाठी करतात ते लिही ?

(गुण १)

४) पोळा हा सण आपण का साजरा करावा असे तुला वाटते ?

(गुण २)

प्र.४ था : खाली दिलेली जाहिरात वाच व योग्य उत्तराच्या पर्यायाला गोल कर.

(गुण ५)

१) जागतिक पर्यावरण दिन कोणत्या दिवशी साजरा करतात ?

(गुण १)

- अ) २ जून ब) ५ जून क) २१ जून ड) २३ जून

२) गणेशोत्सवात सजावटीत काय वापरावे ?

(गुण १)

अ) थर्माकोल	ब) प्लास्टिकच्या वस्तू
क) नैसर्गिक साधने	ड) डिस्पोजेबल वस्तू

३) जाहिरातीत कोणता ऐतिहासिक निर्णय घेतलेला आहे ?

(गुण १)

अ) प्लास्टिक बंदी	ब) मोबाईल बंदी
क) नोट बंदी	ड) कुन्हाडबंदी

४) खालीलपैकी कोणते घोषवाक्य योग्य आहे? (गुण २)

- अ) पर्यावरण दिनाच्या शुभेच्छा! ब) एक मूळ एक झाड!
- क) प्लास्टिकचा वापर भरपूर करा. ड) प्लास्टिक बंदी घातक आहे.

४) प्लास्टिक बंदी ही चळवळ ----- आहे. (गुण १)

- अ) कौटुंबिक ब) राजकीय
- क) सामाजिक ड) आर्थिक

प्र.५ वा – खालील प्रश्न दिलेल्या सुचनेनुसार सोडव. (गुण १०)

पुढील प्रश्न अ ते क मधील दिलेल्या वाक्यातील अधोरेखित शब्दाऐवजी कंसातील शब्द वापर आवश्यक बदल करून वाक्य पुन्हा लिही.

- अ) शीतलने चिंच खाल्ली. (आंबा) (गुण १)
- ब) कविताने फूल तोडले. (फुले) (गुण १)
- क) रमेश उद्या गावाला जाईल. (काल) (गुण १)
- ड) 'उत्तेजन देणे' या वाक्प्रचाराचा वापर करून वाक्य लिही. (गुण १)

इ) खालील प्रत्ययांना योग्य शब्द जोडून नवीन शब्द तयार कर. (गुण १)

जसे – वान – रुपवान

- अ) दार – _____
- ब) पणा – _____

फ) खालील वाक्यात योग्य विरामचिन्हे वापरून वाक्य पुन्हा लिही. (गुण १)

अरे गंमत म्हणजे काय

ग) खालील वाक्यांचा योग्य क्रम लावून लिही. (गुण २)

- अ) तिने सर्वांचे आभार मानले.
- ब) शुभांगी सकाळी खूपच लवकर उठली.

- क) वर्गात सर्वांनी तिला वाढदिवसाच्या शुभेच्छा दिल्या.
- ड) पटापट आवरून ती शाळेत गेली.
- ह) 'मान' या शब्दाचे दोन वेगवेगळे अर्थ लक्षात घेऊन प्रत्येक अर्थाचे एक वाक्य लिही. (गुण २)

जसे – पाट – प्रविण पाटावर बसला.

पाट – शेताला पाटाने पाणी देतात.

प्र.६ वा – पुढील प्रसंग वाच. या प्रसंगात तू आहे असे समजून तू काय करशील ते लिही. (गुण ५)

पाऊस पडून गेल्यावर चिखल होतो. चालतांना चिखलात काय काय मज्जा येते. तुला येणारी मजा तुझ्या शब्दात लिही?

प्र.७ वा - पुढील प्रसंग वाच. या प्रसंगातील गौरव/सिया तू आहेस अशी कल्पना करून पुढे काय घडले असेल ते लिही. (गुण ५)

शाळेची सहल एका बागेत गेली आहे. गौरव आणि सिया घसरगुंडीवर खेळत होते. गौरव म्हणाला, ‘सिया तू पण ये वरती घसरायला. खूप मजा येते.’ सिया म्हणाली नाही मला भिती वाटते. तू खेळ मी या बागेतील छान छान खडे गोळा करते. सिया खडे जमा करीत असतांना तिला एक मोबाईल दिसला.

तोंडी प्रश्नाकरिता

प्र.१ ला – उताऱ्याचे प्रकट वाचन करून घेणे.

(गुण ५)

आज शाळेचा पहिला दिवस. शाळेचा परिसर स्वच्छ आणि सुंदर दिसत होता. शाळेच्या मुख्य दरवाजापाशी शिक्षकांनी सुंदर रांगोळी काढली होती. सर्व शिक्षक गुलाबपुष्प देऊन आलेल्या विद्यार्थ्यांचे स्वागत करत होते. इयत्ता दुसरी व तिसरीचे विद्यार्थी पहिलीच्या विद्यार्थ्यांना त्यांच्या वर्गात नेऊन सोडत होते. पहिलीचा वर्ग रंगीबेरंगी पताकांनी, चित्रांनी सजवलेला होता. इतक्यात परिपाठाची घंटा झाली. सर्व मुले परिपाठासाठी रांगेत उभे राहिली. राष्ट्रगीतानंतर गावकन्यांच्या हस्ते पाठ्यपुस्तके व गणवेशाचे वाटप करण्यात आले.

चौथीच्या विद्यार्थ्यांनी सर्व विद्यार्थ्यांना खाऊ वाटप केल्यानंतर सर्व विद्यार्थी रांगेत आपापल्या वर्गात गेले. वर्गात गेल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी ऐकमेकांना सुटीत केलेली धमाल सांगितली.

१) पाठ्यपुस्तके व गणवेशाचे वाटप कोणाच्या हस्ते करण्यात आले ?

(गुण १)

अ) मुख्याध्यापकांच्या	ब) गावकन्यांच्या
क) शिक्षकांच्या	ड) विद्यार्थ्यांच्या

२) शाळा प्रवेशोत्सवाची तयारी कश्याप्रकारे करण्यात आली होती ?

(गुण २)

३) शाळेतील मुलं एकमेकांना सहकार्य करीत होती का ? हे तुला कशावरून कळले ? (गुण २)

नमूना संकलित मूल्यमापन चाचणी क्र.२

सत्र २०१८-१९

विषय : भाषा (मराठी)

इयता : पाचवी

शिक्षक सूचना पुस्तिका (संच क्र.२)

प्र.१ ला : शब्द ऐकूण लिही.

(गुण ५)

क्षेत्र :- लेखन (श्रृतलेखन)

उद्दिष्ट :- जोडाक्षरविरहीत व जोडाक्षरसहीत शब्दांचे लेखन तपासणे.

सूचना :-

- यादीतील शब्द सांगताना मोठ्याने वाचावा. शब्दाचा अर्थ लक्षात यावा म्हणून थांबून शब्द पुन्हा वाचावा.
- मग २ सेकंद थांबून शब्द पुन्हा वाचावा.
- मुलांचा शब्द लिहून झाल्यावर त्याला शब्द तपासण्याची सूचना देऊन शब्द पुन्हा एकदा वाचावा.

शब्द :-

१) तनमनधन	२) सायकल
३) परिसर	४) डोंगर
५) नौका	६) आँगस्ट
७) कष्टाळू	८) कंकण
९) आश्चर्य	१०) शिस्तप्रिय

गुणदान :- प्रत्येक योग्य शब्दास अर्धा गुण याप्रमाणे गुणदान करावे. हा प्रथम तपासताना शब्द सलग लिहिला असेल व लेखननियमांनुसार बरोबर असेल तरच गुण द्यावा.
उदा. 'नौका' ऐवजी 'नवका', 'कष्टाळू' ऐवजी 'कषटाळू' असे लिहिल्यास गुण देऊ नयेत.

प्र.२ रा : हा उतारा वाच आणि त्या खालील प्रश्नांची उत्तरे लिही. (गुण ५)

- १) (ब) चिमा (गुण १)
- २) (क) लाकडाच्या मुठींना (गुण १)
- ३) (अ) वाखाच्या पिशव्या (गुण १)
- ४) विद्यार्थ्यने आपल्या परिसरातील कोणत्याही एका कारागिराचे वर्णन किमान (गुण २)
चार वाक्यात लिहिल्यास २ गुण घावेत.

प्र.३ रा : ही कविता वाच आणि त्याखालील प्रश्नांची उत्तरे लिही. (गुण ५)

- १) (ब) चाबुक (गुण १)
- २) शिंगे बांशिंगे व झुलीनी सजविली (गुण १)
- ३) किमान दोन उपयोग लिहिल्यास १ गुण घावा. (गुण १)
- ४) पोळा साजरा का करावा याबद्दल किमान चार वाक्य लिहिल्यास २ गुण घावे. (गुण २)

प्र.४ था – खाली दिलेली जाहिरात काळजीपूर्वक वाच व योग्य उत्तराच्या पर्यायाला गोल कर. (गुण ५)

- १) ब – ५ जून (गुण १)
- २) क – नैसर्गिक साधने (गुण १)
- ३) अ – प्लास्टिक बंदी (गुण १)
- ४) ब – एक मूल एक झाड! (गुण १)
- ५) क – सामाजिक (गुण १)

प्र.५ वा – खालील प्रश्न दिलेल्या सूचनेनुसार सोडव. (गुण १०)

- अ) शीतलने आंबा खाल्ला. (गुण १)
- ब) कविताने फुले तोडली. (गुण १)
- क) रमेश काल गवाला गेला. (गुण १)
- ड) ‘उत्तेजन देणे’ या वाक्प्रचाराचे योग्य वाक्य लिहिल्यास एक गुण. (गुण १)
- इ) खालील प्रत्ययांना योग्य शब्द जोडून शब्द तयार कर. (गुण १)
जसे – वान – रुपवान

दोन्ही प्रत्ययांना योग्य शब्द जोडून लिहील्यास एक गुण द्यावा.

- अ) घरदार, समजदार पैकी कोणत्याही एका शब्दास अर्धा गुण
- ब) प्रामाणिकपणा, धीटपणा पैकी कोणत्याही एका शब्दास अर्धा गुण.
- फ) खालील वाक्यात योग्य विरामचिन्हे वापरून वाक्य पुन्हा लिही. (गुण १)

“अरे, गंमत म्हणजे काय ?”

(स्वल्पविराम दिल्यास अर्धा गुण. पूर्ण अवतरणचिन्ह दिल्यास अर्धा गुण, वरील दोन्ही विरामचिन्हे दिल्यास एक गुण)

- ग) शुभांगी सकाळी खूपच लवकर उठली. पटापट आवरून ती शाळेल गेली. (गुण २)
- वर्गात सर्वांनी तिला वाढदिवसाच्या शुभेच्छा दिल्या. तिने सर्वांचे आभार मानले.
- (योग्य उत्तर लिहिल्यास २ गुण, कोणतीही दोन वाक्ये योग्य क्रमाने लिहिल्यास एक गुण द्यावेत)
- ह) ‘पाट’ या शब्दाचे दोन वेगवेगळे अर्थ असलेली दोन वाक्ये लिहिल्यास दोन गुण (गुण२) द्यावेत.

जसे – पाट – प्रविण पाटावर बसला

पाट – शेताला पाटाने पाणी देतात) (दोन अर्थांची दोन वाक्ये अपेक्षित आहे)

प्र.६ वा – पुढील प्रसंग वाच. या प्रसंगात तू आहे असे समजून तू काय करशील ते लिही. (गुण ५)

क्षेत्र :- स्व-अभिव्यक्ती (लेखन)

उद्दिष्ट :- स्व-अभिव्यक्ती तपासणे

गुणदान :- विद्यार्थ्यांच्या बोलीतील शब्द स्वीकारावेत

१) पुढे घडणारा प्रसंग विद्यार्थ्यांनी स्वतःच्या कल्पनेने लिहिणे अपेक्षित आहे.

२) वरील प्रसंगाला धरून पुढील लेखन असणे आवश्यक आहे.

३) लेखनात सुसंगतपणा व शब्दाचा योग्य वापर असावा.

४) निराळ्या व स्वतंत्र कल्पनेला प्राधान्य द्यावे.

वरील मुद्दे लक्षात घेऊन एकत्रित गुणदान द्यावे.

प्र.७ वा – पुढील प्रसंग वाच. या प्रसंगातील गौरव/सिया तू आहेस अशी कल्पना करून पुढे (गुण ५)
काय घडले असेल ते लिही.

क्षेत्र :- स्व-अभिव्यक्ती (लेखन)

उद्दिष्ट :- स्व-अभिव्यक्ती तपासणे

गुणदान :- विद्यार्थ्यांच्या बोलीतील शब्द स्वीकारावेत

१.	पुढे घडणारा प्रसंग विद्यार्थ्यांनी स्वतःच्या कल्पनेने लिहिणे अपेक्षित आहे.
२.	वरील प्रसंगाला धरून पुढील लेखन असणे आवश्यक आहे.
३.	लेखनात सुसंगतपणा व शब्दाचा योग्य वापर असावा.
४.	निराळ्या व स्वतंत्र कल्पनेला प्राधान्य द्यावे.
	वरील मुद्दे लक्षात घेऊन एकत्रित गुणदान द्यावे.

तोंडी प्रश्नांबाबत शिक्षकांसाठी सूचना (गुण १०)

- हा प्रश्न प्रकट वाचनाचे कौशल्य तपासण्याबरोबरच मुलांचे आकलन तपासण्यासाठी आहे.

प्रश्नकर्त्यांसाठी सूचना :-

- हा प्रश्न तोंडी असल्याने एकेका विद्यार्थ्यांला जवळ बोलावून विचारायचा आहे.
- वर्गात जास्त मुले असल्यास दोन ते तीन दिवसांत चाचणीचा हा भाग पूर्ण करता येईल.

प्रश्नकर्त्यांनी देण्याची सूचना :-

- मी तुला एक उतारा वाचायला देणार आहे. तो उतारा मोठ्या आवाजात वाच. मग मी काही प्रश्न विचारणार आहे त्याची उत्तरे तू सांग.

संकलित मूल्यमापन चाचणी क्र.2 - 2018-19

इयत्ता : पाचवी

विषय : गणित (लेखी) (मराठी माध्यम)

विद्यार्थ्याचे नांव : _____ **हजेरी क्रमांक :** _____

शाळेचे नांव : _____ **तुकडी :** _____

केंद्र : _____ **ता.** _____ **जि.** _____ **दिनांक :** _____

लेखी गुण : 40 **प्राप्त गुण :** _____

प्रश्न क्रमांक	प्र.1 ला अ	प्र.1 ला ब	प्र.2 रा अ	प्र.2 रा ब	प्र.3 रा	प्र.4 था	प्र.5 वा	प्र.6 वा	प्रात्य.	तोंडी	एकूण	शिक्षक स्वाक्षरी
प्राप्त गुण												
कमाल गुण	4	4	4	4	8	9	4	3	5	5	50	

प्र.1 ला - अ) खालील दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून लिहा. (कोणतेही 4) (गुण 4)

1) – या संख्येचे वाचन खालीलपैकी कोणते अयोग्य आहे.

1) तीन छेद चार	2) तीन चतुर्थांश
4) चार तृतीयांश	4) तीन अंश छेद चार

2) 1 मीटरचा पाव म्हणजे

1) 25 मी मी	2) 50 मी मी
3) 25 सें.मी.	4) 50 सें.मी.

3) चौरसाची परिमिती म्हणजे

1) लांबी व रुंदीची बेरीज	2) सर्व बाजूच्या लांबीची बेरीज
3) लांबी व रुंदीचा गुणाकार	4) चार बाजूचा गुणाकार

- 4) रोमन संख्या लिहीतांना I व X ही चिन्हे एकापुढे एक जास्त किती वेळा लिहीतात?
- 1) तीन वेळा
 - 2) दोन वेळा
 - 3) चार वेळा
 - 4) एक वेळा
- 5) दोन समुहातील वस्तुंच्या वेगवेगळ्या प्रकाराने तयार होणाऱ्या जोड्यांची संख्या ही दोन्ही समुहातील वस्तुंच्या संख्यांच्या
- 1) बेरजेएवढी असते
 - 2) वजाबाकी एवढी असते
 - 3) भागाकाराएवढी असते
 - 4) गुणाकाराएवढी असते
- 6) खालीलपैकी कशाचे पूर्णाक्युक्त अपूर्णाकात रूपांतर करता येते.
- 1) अशांधिक अपूर्णाकाचे
 - 2) समच्छेद अपूर्णाकाचे
 - 3) छेदाधिक अपूर्णाकाचे
 - 4) भिन्नछेद अपूर्णाकाचे

प्र.1 ला - ब) खालील पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून लिहा. (कोणतेही 2) (गुण 4)

- 1) $983 \div 9$ हे उदाहरण सोडविल्यास बाकी किती येईल?

 - 1) 2
 - 2) 3
 - 3) 19
 - 4) 109

- 2) $3, \underline{5}2, \underline{5}23$ मध्ये अधेरेखीत अंकाच्या स्थानिक किंमतीची बेरीज किती?

 - 1) 4500
 - 2) 49500
 - 3) 5500
 - 4) 50500

- 3) 754×368 हे उदाहरण सोडविल्यास दशक स्थानी कोणता अंक असेल.

 - 1) 2
 - 2) 3
 - 3) 7
 - 4) 0

प्र.2 रा - अ) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून लिहा. (कोणतेही 4) (गुण 4)

1) खालीलपैकी मूळ संख्येसंबंधी कोणते विधान अचूक आहे.

- 1) मूळ संख्येला एकच विभाजक असतो
 - 2) मूळ संख्येला दोनच विभाजक असतात.
 - 3) मूळ संख्येला दोनपेक्षा जास्त विभाजक असतात.
 - 4) मूळ संख्येचा 2 हा विभाजक असतो.
- 2) 1 ते 100 पर्यंत जोडमूळ संख्यांच्या किती जोड्या आहेत?
- 1) 08
 - 2) 25
 - 3) 75
 - 4) असंख्य

3) खालीलपैकी कोणती जोडी चुकीची आहे.

- 1) 1 किलोग्रॅम = 10 हेक्टोग्रॅम 2) 100 ग्रॅम = 1 हेक्टोग्रॅम
3) 1 हेक्टोग्रॅम = 100 डेकाग्रॅम 4) 1 किलोग्रॅम = 1000 ग्रॅम

4) आयताची परिमिती काढण्याचे सुन्न खालीलपैकी कोणते?

- 1) 2 लांबी + 2 रुंदी 2) लांबी + रुंदी
3) 2 लांबी x 2 रुंदी 4) लांबी x रुंदी

5) खिडकीला पडदा लावायचा आहे. किती कापड आणायचा?

- 1) खिडकीच्या परिमितीएवढा
2) खिडकीच्या क्षेत्रफळाएवढा
3) खिडकीच्या लांबीएवढा
4) खिडकीच्या लांबीपेक्षा व रुंदीपेक्षा थोडा अधिक लांबी रुंदीचा

6) दिड मिटर रुंद दरवाज्याला आंब्याच्या पानांचे तोरण बांधायचे आहे. तोरण तयार करण्यासाठी खालीलपैकी किती लांबीची दोरी निवडाल.

- 1) 100 से.मी. 2) 125 से.मी.
3) 150 से.मी. 4) 200 से.मी.

प्र.2 रा - ब) खालील कृती पूर्ण करा.

(गुण 4)

1) 15 से.मी. बाजू असलेल्या चौरसाचे क्षेत्रफळ किती होईल?

$$\begin{aligned} \text{चौरसाचे क्षेत्रफळ} &= \boxed{} \times \boxed{\text{बाजूची लांबी}} \\ &= \boxed{15} \times \boxed{} \\ &= \boxed{} \end{aligned}$$

∴ या चौरसाचे क्षेत्रफळ $\boxed{}$ $\boxed{}$ आहे.

2) संध्याकाळी 6 वाजून 45 मिनिटांनी सुरु झालेले नाटक अडीच तासांनी संपले तर नाटक किती वाजता संपले?

अडीच तास = तास मिनिटे

तास मिनिटे

6 45 75 मिनिटे = तास मिनिटे

$$\begin{array}{r} + \quad \quad \quad \\ \hline \end{array}$$

<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>

8 तास + तास मिनिटे

= तास मिनिटे

नाटक रात्री वाजून मिनिटांनी संपले.

प्र.3 रा - खालील प्रश्न सोडवा. (कोणतेही 2)

(गुण 8)

- 1) एका गोदामात विविध प्रकारच्या धान्याचा साठा खालील प्रमाणे आहे. दिलेल्या सांख्यांकी माहितीवरून चित्रालेख तयार करा.

धान्य	पोती
तांदूळ	40
गहू	56
बाजरी	8
ज्वारी	32

- 2) शाळेच्या ग्रंथालयातील एका कपाटात असणाऱ्या विविध पुस्तकांची संख्या दिली आहे. दिलेल्या सांख्यांकी माहितीवरून चित्रालेख तयार करा.

विषय	पुस्तके
विज्ञान	28
क्रीडा	14
कविता	21
कथा	35
इतिहास	7

3) एका आयताकृती भूखंडाची लांबी 50 मीटर व रुद्दी 30 मिटर आहे. त्याच्या कडेने तारेचे तीन पदरी कुंपन घालायचे आहे. तारेचा दर 60 रु. प्रती मिटर असल्यास, कुंपणासाठी लागणाऱ्या तारेचा खर्च किती येईल.

प्र.4 था - खालील प्रश्न सोडवा. (कोणतेही 3)

(गुण 9)

- 1) वृंदाची उंची 1.48 मी होती. एक वर्षानंतर तिची उंची 1.53 मी. झाली. एक वर्षात तिची उंची किती सें.मी. वाढली?
- 2) सोन्याची एक बांगडी तयार करण्यासाठी 12 ग्रॅम 250 मिलीग्रॅम सोने लागते, तर अशा 8 बांगड्या तयार करण्यासाठी किती सोने लागेल? (1000 मिलीग्रॅम = 1 ग्रॅम)
- 3) एका त्रिकोणाच्या बाजूंची लांबी अनुक्रमे 24.7 सेमी., 20.4 सेमी. व 10.5 सेमी. आहे. तर त्या त्रिकोणाची परिमिती किती?
- 4) एक दुकान मध्याह्नपूर्व 9:30 am ला उघडते व मध्याह्नोत्तर 10:00 pm ला बंद होते. तर ते दुकान किती वेळ उघडे असते?

प्र.5 वा - खालील प्रश्न सोडवा. (कोणताही 1)

(गुण 4)

- 1) खालील आकृतीबंध समजून घ्या व रिकाम्या चौकटी भरा.

$$(9 - 1) \div 8 = 1$$

$$(98 - 2) \div 8 = 12$$

$$(987 - 3) \div 8 = 123$$

$$(9876 - 4) \div 8 = \boxed{}$$

$$(\boxed{} - 5) \div 8 = \boxed{}$$

$$(\boxed{} - \boxed{}) \div 8 = \boxed{}$$

$$(\boxed{} - 7) \div 8 = \boxed{}$$

2) खालील आकृतीबंध समजून घ्या व चौकटी भरा.

$$1 \quad = \quad 1 \quad x \quad 1$$

$$121 \quad = \quad 11 \quad x \quad 11$$

$$12321 \quad = \quad 111 \quad x \quad 111$$

$$\boxed{} = 1111 \quad x \quad 1111$$

$$\boxed{} = \boxed{} \quad x \quad \boxed{}$$

प्र.6 वा - खालील प्रश्न सोडवा. (कोणताही एक)

(गुण 3)

1) खालील उदाहरणे अभ्यासा व त्यावरून आपले एका वाक्यात मत लिहा.

$$5 + 0 = 5$$

$$3 + 0 = 3$$

$$x + 0 = x$$

2) 680 रूपयास 1 खुर्ची याप्रमाणे 8 खुर्च्या विकत घ्यायच्या असेल तर आपल्याकडे खालीलपैकी कमीत कमी किती रूपये असणे गरजेचे आहे.

- 1) 4000 रु. 2) 4800 रु. 3) 5500 रु. 4) 6000 रु.

संकलित मूल्यमापन चाचणी क्र. २ - २०१८-१९

इयता : पाचवी

विषय : परिसर अभ्यास (मराठी माध्यम)

विद्यार्थ्याचे नाव : श्री/सौ. कृष्ण शंकर बाबुलकर्णी हजेरी पत्रक :

शाळेचे नाव : श्री/सौ. कृष्ण शंकर तुकडी :

केंद्र : श्री/सौ. कृष्ण शंकर जि. दिनांक :

एकूण गुण :

प्राप्त गुण :

प्रश्न क्रमांक	१	२	३	४	प्रात्य.	तोंडी	एकूण	शिक्षक स्वाक्षरी
प्राप्त गुण								
कमाल गुण	१०	१०	१०	१०	५	५	५०	

तोंडी चाचणीची उत्तरे येथे लिही. (प्रत्येकी १ गुण)

१) श्री/सौ. कृष्ण शंकर उत्तरे येथे लिही.

श्री/सौ. कृष्ण शंकर उत्तरे येथे लिही.

२)

श्री/सौ. कृष्ण शंकर उत्तरे येथे लिही.

श्री/सौ. कृष्ण शंकर उत्तरे येथे लिही.

३)

श्री/सौ. कृष्ण शंकर उत्तरे येथे लिही.

श्री/सौ. कृष्ण शंकर उत्तरे येथे लिही.

४)

श्री/सौ. कृष्ण शंकर उत्तरे येथे लिही.

श्री/सौ. कृष्ण शंकर उत्तरे येथे लिही.

५)

श्री/सौ. कृष्ण शंकर उत्तरे येथे लिही.

श्री/सौ. कृष्ण शंकर उत्तरे येथे लिही.

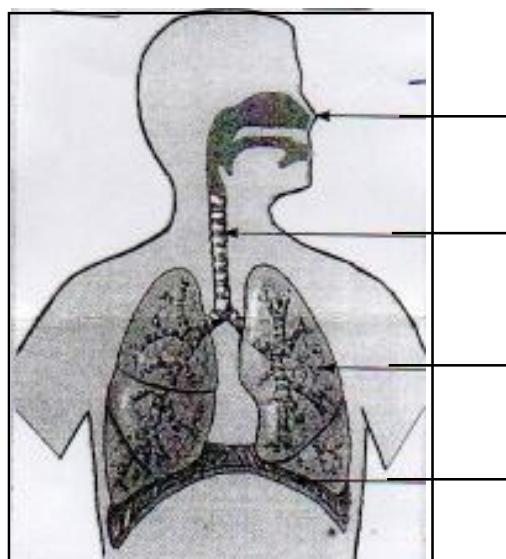
ग) नवांम युगातील व आजच्या काळातील खेळ व मनोरंजनाची साधने यातील फरक सांग. (गुण २)

दिलेली असलेली घटना काळातील व आजच्या काळातील खेळ व मनोरंजनाची साधने यातील फरक सांग.

दिलेली असलेली घटना काळातील व आजच्या काळातील खेळ व मनोरंजनाची साधने यातील फरक सांग.

दिलेली असलेली घटना काळातील व आजच्या काळातील खेळ व मनोरंजनाची साधने यातील फरक सांग.

ह) सोबत दर्शविलेल्या आकृतीला नामनिर्देशित कर. (गुण २)

प्रश्न क्र.२ – खालील उपप्रश्न दिलेल्या सुचनेप्रमाणे सोडव. योग्य पर्याय क्रमांक चौकटीत लिही.

अ) कापड गिरण्यासाठी जगातील प्रसिद्ध ठिकाण कोणते आहे?

- १) नागपूर २) दिल्ली
३) मुंबई ४) कोलकता

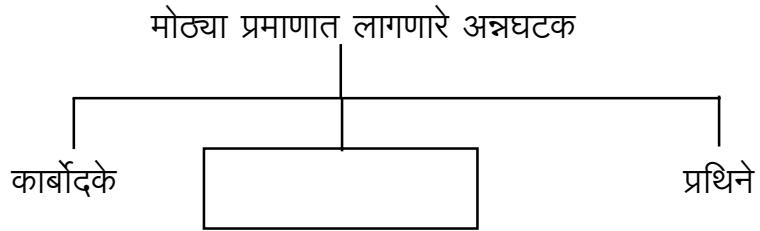
ब) देवराई म्हणजे काय?

- १) देवासाठी राखून ठेवलेल्या गायी २) देवासाठी राखून ठेवलेले जंगल
३) देवासाठी राखून ठेवलेली साईर्याची झाडे ४) देवासाठी राखून ठेवलेले प्राणी

क) कार्य करण्याच्या क्षमतेला काय म्हणतात?

- १) काम २) उर्मी
३) उजाँ ४) कार्य

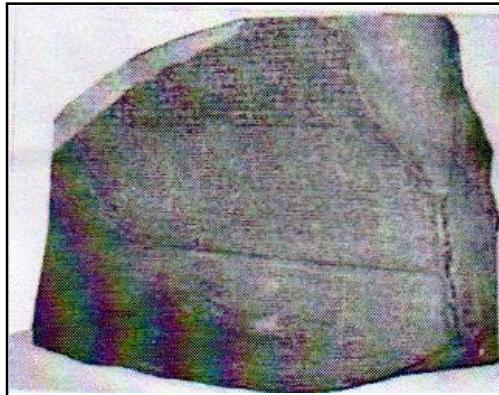
ड) खालील तक्ता पूर्ण कर.

इ) इंजिनिएट संस्कृती कोणत्या नदीच्या काठावर विकसित झाली ?

- १) नाईल २) होयांग हो
३) मेसोपेटोमिया ४) सिंधू

फ) खालील चित्र ओळख.

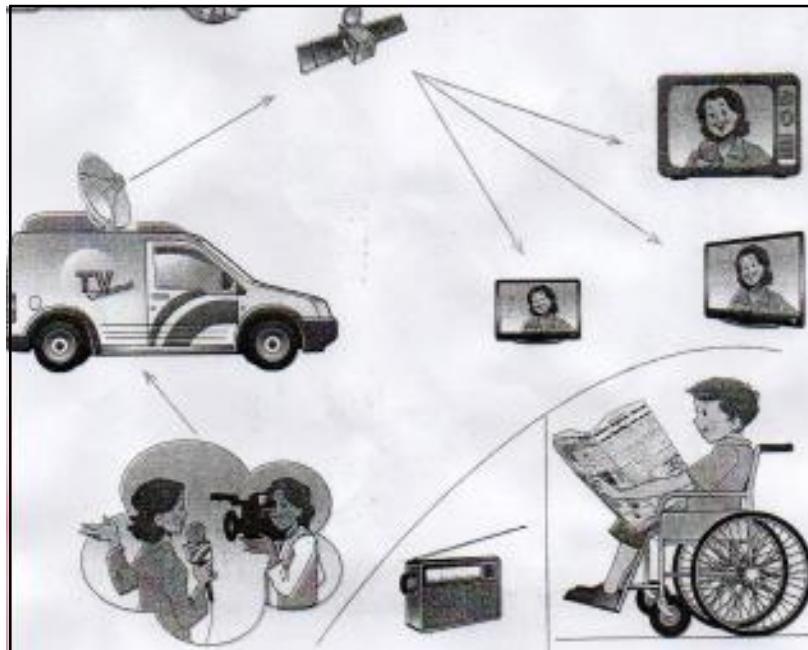

- १) ताम्रपत्र २) शीलालेख
३) देव ४) दगडी घर

ग) चाकाचा शोध हा मानवाने लावलेला अत्यंत महत्वाचा शोध आहे असे का म्हटले जाते? (२ गुण)

देव, शीलालेख, ताम्रपत्र, दगडी घर

- ह) सोबतच्या चित्राचे निरीक्षण कर आणि चित्रांत कोणकोणत्या प्रसारमाध्यमांचा उपयोग (२ गुण) केला आहे ते लिही.

दिलेल्या सुचनेप्रमाणे सोडव. योग्य पर्याय क्रमांक चौकटीत लिही.

दिलेल्या सुचनेप्रमाणे सोडव. योग्य पर्याय क्रमांक चौकटीत लिही.

दिलेल्या सुचनेप्रमाणे सोडव. योग्य पर्याय क्रमांक चौकटीत लिही.

प्रश्न क्र.३ – खालील उपप्रश्न दिलेल्या सुचनेप्रमाणे सोडव. योग्य पर्याय क्रमांक चौकटीत लिही.

- अ) श्वसन प्रक्रियेत ऑक्सीजन शरीरात घेतला जातो तर शरीराबाहेर कोणता वायु सोडला जातो?

- १) नायट्रोजन २) पोटॅशिअम
३) कार्बनडायऑक्साईड ४) हेलियम

- ब) प्राचीन काळी मानव कपडे म्हणून कशाचा वापर करत होता?

- १) सुती कपडे २) वृत्तपत्रे
३) धातुची पत्रे ४) झाडांची पाने, प्राण्याची कातडी

- क) हा रोग त्वचारोग आहे.

- १) कॉलरा २) मलेसिया
३) हृदयरोग ४) खरुज

ड) कोणती लस (Vaccine) तोंडाद्वारे दिली जाते ?

१) त्रिगुणी लस

२) टिट्हनस

३) पोलीओ लस

४) गोवर-रूबेला लस

इ) खालीलपैकी कोणते प्राचीन तंतू वाच्य आहे ?

१) बासरी

२) ढोल

३) गीटार

४) सारंगी

फ) शेतीची सुरुवात कोणत्या युगात झाली ?

१) नवाशम

२) अशमयुग

३) आधुनिक युगात

४) प्रगत युगात

ग) नवाशम युगात स्थिर जीवनाची सुरुवात झाली, असे का म्हटले जाते ? (२ गुण)

देवेशभवन विद्यालय उद्योगी संस्कृति विभाग आणि शिक्षण विभाग

देवेशभवन विद्यालय उद्योगी संस्कृति विभाग आणि शिक्षण विभाग

देवेशभवन विद्यालय उद्योगी संस्कृति विभाग आणि शिक्षण विभाग

ह) राग आल्यावर व्यक्तीची वागणूक कशी बदलते ? (२ गुण)

देवेशभवन विद्यालय उद्योगी संस्कृति विभाग आणि शिक्षण विभाग

देवेशभवन विद्यालय उद्योगी संस्कृति विभाग आणि शिक्षण विभाग

देवेशभवन विद्यालय उद्योगी संस्कृति विभाग आणि शिक्षण विभाग

प्रश्न क्र.४ – खालील उपप्रश्न दिलेल्या सुचनेप्रमाणे सोडव. योग्य पर्याय क्रमांक चौकटीत लिही.

अ) पाण्याचा अपव्यय टाळण्यासाठी कोणती उपाययोजना कराल ?

१) सार्वजनिक नळांना तोट्या न लावणे

२) पाण्याचा वापर जपून करणे

३) पाण्याचा पुनर्रवापर कटाक्षाने टाळावा

४) पाणी जास्त वापरणे

ब) पिष्टमय पदार्थाचे दोन स्त्रोत लिही.

१) हृषीकेशवं विष्णुं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं

२) विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं

क) दूध टिकविण्याची योग्य पद्धत कोणती?

१) उकळणे २) वाढवणे

३) दूध कपाटात ठेवणे ४) दुधाचे दही बनविणे

ड) शरीर बांधणीसाठी कोणत्या अन्नघटकाची आवश्यकता असते?

१) कार्बोदके २) स्निग्ध पदार्थ

३) प्रथिने ४) जिवनसत्वे

इ) तांबे हा धातू कोणत्या युगात वापरणे सुरु झाले?

१) लोहयुग २) तांब्रयुग

३) तांबेकाळ ४) नवांमयुग

फ) ताठ कण्याच्या मानवाच्या अन्नामध्ये कशामुळे विविधता येणे शक्य झाले?

१) सुधारलेल्या हत्यारांमुळे २) ताठ कण्यामुळे

३) अन्नामुळे ४) मानवाला भूक लागायला सुरु झाल्यामुळे

ग) मानव आणि इतर प्राणी हे आपल्या गरजा परिसर आणि निसर्गातून भागवितात. असे असले तरी

प्रदूषणाकरिता केवळ मानवालाच जबाबदार धरले जाते याचे कारण काय? **(२ गुण)**

हृषीकेशवं विष्णुं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं

विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं

विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं

ग) आपल्या स्वभावातील दोषाची जाणीव झाल्यावर आपण काय केले पाहिजे? **(२ गुण)**

विष्णवं विष्णवं

विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं

विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं

विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं विष्णवं

परिसर अभ्यास (मराठी माध्यम)

इयता : पाचवी

उत्तर सुची

तोंडी चाचणी

- प्र. १ ला – मीठ, सायट्रीक ॲसिड, इ.
- प्र. २ रा – डाव्या
- प्र. ३ रा – लिक्वीफाईड पेट्रोलिअम गॅस
- प्र. ४ था – टिळ्ही, रेडिओ, वृत्तपत्र, सॅटेलाईट, इ.
- प्र. ५ वा – गाळणे, उकळणे, तुरटी फिरवणे

लेखी चाचणी

प्रश्न क्र.१ – खालील उपप्रश्न दिलेल्या सूचनेप्रमाणे सोडव.

- अ) २) २९
- ब) ३) गाडगेबाबा
- क) २) नाश्ता व जेवणापूर्वी हात स्वच्छ धुतो.
- ड) सूर्यचूल
- इ) ४) वेगवेगळ्या प्रकारचे शंख, हाडे व प्राण्यांचे दात
- फ) ४) हडप्पाकालिन मुद्रा
- ग) त्या काळात खेळाची साधने आणि मनोरंजन यामध्ये यांत्रिकता नव्हती व आताच्या काळात यांत्रिकता आलेली आहे. त्या काळामध्ये शारीरिक आणि बौद्धिक क्षमतेवर आधारित खेळ होते.
- ह) १) नाक २) श्वासनलिका ३) फुफ्फुसे ४) श्वासपटल – श्वासनसंस्था आकृती नामनिर्देशन

प्रश्न क्र.२ – खालील उपप्रश्न दिलेल्या सूचनेप्रमाणे सोडव.

- अ) ३) मुंबई
- ब) २) देवासाठी राखून ठेवलेले जंगल

- क) ३) उर्जा
- ड) स्निग्ध पदार्थ
- इ) १) नाईल
- फ) २) शीलालेख
- ग) चाकाचा शोध लावल्यामुळे मानवाच्या प्रत्येक कामाची गती वाढली. दळणवळण करणे शक्य झाले. आजच्या प्रत्येक यंत्रामध्ये सुद्धा चाकाचा उपयोग केलेला आहे.
- ह) रेडिओ, वर्तमानपत्र, सॅटेलाईटच्या माध्यमातून वेगवेगळे टि.व्ही. चॅनल्स.

प्रश्न क्र.३ – खालील उपप्रश्न दिलेल्या सुचनेप्रमाणे सोडव.

- अ) ३) कार्बनडायऑक्साईड
- ब) ४) झाडांची पाने, प्राण्याची कातडी
- क) ४) खरूज
- ड) ३) पोलीओ लस
- इ) ४) सारंगी
- फ) १) नवांशम
- ग) कारण या युगात मानव शेती करू लागला, शेतीमुळे बराच काळ तो एका ठिकाणी राहू लागला.
- ह) वारंवार राग येत असेल तर आपण हट्टी होतो, समंजसपणा व सहकार्याची वृत्ती कमी होते, रागाच्या भरात आपण इतरांचे मन दुखावतो.

प्रश्न क्र.४ – खालील उपप्रश्न दिलेल्या सुचनेप्रमाणे सोडव.

- अ) २) पाण्याचा वापर जपून करणे
- ब) १) गहू, तांदुळ, ज्वारी
- क) १) उकळणे
- ड) ३) प्रथिने
- इ) २) तांब्रयुग
- फ) १) सुधारलेल्या हत्यारांमुळे

- ग) प्राणी व मानव निसर्गातून दोन्ही आपल्या गरजा भागवित असते तरीही प्राणी निसर्गामध्ये बदल न करता आपल्या गरजा भागवितात. परंतु मानव मात्र निसर्गात बदल करूनच आपल्या गरजा भागवितो.
- ग) आपल्यातील प्रथम चांगल्या गुणांचा विचार करावा, उणीवा दूर करण्यासाठी मित्रमैत्रीर्णिंची मदत घ्यावी. तसेच उणिवांबद्दल मोकळेपणाने चर्चा करावी व आपल्यातील दोष दूर करण्याचा प्रयत्न करावा.

प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र
शैक्षणिक प्रगती चाचणी

संकलित मूल्यमापन चाचणी - II : 2018-19

विषय : परिसर अभ्यास

शिक्षकांसाठी तोंडी, प्रात्यक्षिक व लेखी चाचणीकरिता सूचना (इयत्ता तिसरी ते पाचवी)

शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पासून इयत्तानिहाय व विषयनिहाय अध्ययन निष्पत्तीचे विकसन करण्यात आले आहे. या अध्ययन निष्पत्ती पाठ्यपुस्तकांमध्ये देखील छापण्यात आल्या आहेत.

राष्ट्रीय शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांच्या सूचनेनुसार विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक संपादणूक ही अध्ययन निष्पत्तीच्या आधारे तपासली जाणार आहे. या पुढील काळात होणारी सर्व राष्ट्रीय संपादणूक सर्वेक्षणे ही अध्ययन निष्पत्तींवर आधारित असणार आहेत. त्यामुळे संकलित मूल्यमापन चाचणी-II विकसित करतांना संबंधित इयत्तांच्या व विषयांच्या अध्ययन निष्पत्ती / क्षमता विचारात घेतल्या आहेत.

लेखी प्रश्नांबाबत शिक्षकांना सूचना

- 1) उत्तरसूचीमध्ये दिल्याप्रमाणे अचूक उत्तरे विद्यार्थ्यांनी नोंदविल्यास पूर्ण गुणदान करावे.
- 2) इयत्ता तिसरी व चौथी करिता, प्रश्न क्र. 1 ते 3 चे उपप्रश्न ग ते ह या उपप्रश्नांसाठी सूचनेप्रमाणे एक प्रतिसाद/मुद्दा/बाब नोंदविल्यास 1 गुण द्यावा. दोन प्रतिसाद/मुद्दे/बाबी नोंदविल्यास 2 गुण द्यावेत.
- 3) इयत्ता पाचवी करिता, प्रश्न क्र. 1 ते 4 चे उपप्रश्न इ ते ग या उपप्रश्नांसाठी सूचनेप्रमाणे एक प्रतिसाद/मुद्दा/बाब नोंदविल्यास 1 गुण द्यावा. दोन प्रतिसाद/मुद्दे/बाबी नोंदविल्यास 2 गुण द्यावेत.

इयत्ता तिसरी : 1) प्रश्न क्र. 1 ते 3 मध्ये अ ते ह असे आठ उपप्रश्न आहेत.

- 2) प्रश्न क्र. 1 ते 3 मध्ये अ ते फ हे सहा उपप्रश्न प्रत्येकी 1 गुणाचे आहेत.
- 3) प्रश्न क्र. 1 ते 3 मध्ये ग ते ह हे दोन उपप्रश्न प्रत्येकी 2 गुणाचे आहेत.

इयत्ता चौथी : 1) प्रश्न क्र. 1 ते 3 मध्ये अ ते ह असे आठ उपप्रश्न आहेत.

- 2) प्रश्न क्र. 1 ते 3 मध्ये अ ते फ हे सहा उपप्रश्न प्रत्येकी 1 गुणाचे आहेत.
- 3) प्रश्न क्र. 1 ते 3 मध्ये ग ते ह हे दोन उपप्रश्न प्रत्येकी 2 गुणाचे आहेत.

इयत्ता-पाचवी : 1) प्रश्न क्र. 1 ते 4 मध्ये अ ते ह असे आठ उपप्रश्न आहेत.

- 2) प्रश्न क्र. 1 ते 4 मध्ये अ ते फ हे सहा उपप्रश्न प्रत्येकी 1 गुणाचे आहेत.
- 3) प्रश्न क्र. 1 ते 4 मध्ये ग ते ह हे दोन उपप्रश्न प्रत्येकी 2 गुणाचे आहेत

तोंडी प्रश्न

सर्वसाधारण सूचना : इयत्ता - तिसरी ते पाचवी

सूचना: १) विद्यार्थ्यांनी तोंडी प्रश्नाची उत्तरे मनात विचार करून लिहावयाची आहेत.
२) तोंडी प्रश्न विचारण्यापूर्वी लेखी चाचणी विद्यार्थ्यांना वितरीत करावी. त्यानंतर सर्व वर्गाला उद्देशून तोंडी प्रश्न विचारावे. ०१ ते ०५ या क्रमांकावर विद्यार्थ्यांना योग्य प्रतिसाद लेखी स्वरूपात नोंदविण्यास सांगावे.

इयत्ता - तिसरी

5 गुण

- १ : वाहतुकीच्या दोन साधनांची नावे सांग.
- २ : दुधापासून तयार होणा-या दोन पदार्थांची नावे सांग.
- ३ : ज्ञानेंद्रियांची नावे सांग (कोणतेही ३).
- ४ : “पांढरा कोट घालून मी लोकांना तपासतो/ते.” सांग मी कोण?
- ५ : सूर्य कोणत्या दिशेला उगवतो व कोणत्या दिशेला मावळतो?

इयत्ता - चौथी

5 गुण

- १ : मुख्य दिशा किती व कोणत्या?
- २ : आपल्या जिल्ह्याचे नांव काय?
- ३ : सर्वात मोठा दिवस कोणत्या तारखेला असतो?
- ४ : कृष्णरोगांसाठी कोणी आपले आयुष्य घालवले?
- ५ : आधुनिक संदेशवहनाच्या दोन साधनांची नावे सांग.

इयत्ता - पाचवी

5 गुण

- १ : प्रतिजैविक म्हणून लोणचे टिकविण्याकरिता आपल्या घरी काय टाकतात?
- २ : रस्त्याने चालतांना नेहमी आपल्या कोणत्या बाजूने चालावे?
- ३ : LPG चे विस्तारित रूप (Long Form) काय ?
- ४ : प्रसारमाध्यमांची साधने सांग.
- ५ : पाणी शुद्ध करण्याकरिता घरी कोणकोणत्या पद्धती वापरतात?

प्रात्यक्षिककरिता गुणांकन पद्धती

सर्वसाधारण सूचना : इयत्ता - तिसरी ते पाचवी गुण – 5

प्रात्यक्षिक परीक्षे करिता असलेल्या प्रयोगांची यादी वाचून घ्यावी, आणि प्रात्यक्षिक परीक्षेपूर्वी साहित्य उपलब्ध करून घ्यावे. प्रात्यक्षिक परीक्षा घेतांना आवश्यक साहित्यांचा वापर करणे अनिवार्य आहे.

खाली प्रयोगांची यादी दिलेली आहे. प्रत्येक विद्यार्थ्याला कोणत्याही एका प्रयोगाची निवड करून प्रात्यक्षिक करण्यास सांगावे.

गुणांकन निकषानुसार करावे. गरजेनुसार गुणांकन निकषामध्ये बदल होवू शकतो.

1) साहित्याची जुळवाजुळव	1 गुण
2) साहित्याची मांडणी	1 गुण
3) अचूक पद्धती	1 गुण
4) योग्य निरीक्षण	1 गुण
5) निष्कर्ष काढणे	1 गुण

इयत्ता - तिसरी : प्रयोगाची यादी

P 1	डोळ्यावर पट्टी बांधून दिलेला पदार्थ / वस्तू मऊ आहे कि खरबडीत ते ओळखणे. . साहित्य : स्पंज, कापूस, रुमाल, सॅन्ड पेपर, ताराची घासणी. इ. अनुमान :
P 2	तुझ्या कुटुंबवृक्ष तयार कर. साहित्य : कोरा कागद, स्केच पेन इ. अनुमान :
P 3	पाण्यात रांगोळी विरघळते किवा नाही ते पाहणे. साहित्य : काचेचा ग्लास, पाणी, रांगोळी(रंग न लावलेली) अनुमान :
P 4	हाताचे विविध भाग (दंड, कोपर, अग्रबाहू, मनगट, तळहात, बोट इ.) दाखवणे. अनुमान :
P 5	दिलेल्या विविध पदार्थाची चव अनुभवून सांगणे. साहित्य : मीठ, साखर, कारले, लिंबू इ. अनुमान :

इयत्ता - चौथी : प्रयोगाची यादी

P 1	द्रावणीय व अद्रावणीय पदार्थ ओळखणे. साहित्य : काचेचे ग्लास 4 , पाणी, मीठ, साखर, माती, चहापत्ती. अनुमान :
P 2	पाण्यात तरंगणारे पदार्थ शोधणे. साहित्य : भांडे, पाणी, लाकळी ठोकळा, लोखंडी पट्टी, थर्माकोल बॉल. इ. अनुमान :
P 3	रिकाम्या भांड्यात हवा असते हे अभ्यासणे.. साहित्य : बाटली, मोठी बादलीभरून पाणी. अनुमान :
P 4	पाणी निवळणे. साहित्य : माती, पाणी, चंचूपात्र 2 अनुमान :
P 5	ऋतूनुसार उपलब्ध होणाऱ्या फळांचे वर्गीकरण करणे. साहित्य : सर्व ऋतूत येणाऱ्या फळांची वित्रे, ऋतूंचा चार्ट. अनुमान :

इयत्ता - पाचवी : प्रयोगाची यादी

P 1	अन्न घटकांचे वर्गीकरण करणे. (पिष्टमय पदार्थ, प्रथिने, कडधान्य, खनिजे) साहित्य : डाळी, तेल, ज्वारी, तांदूळ, भाज्या. अनुमान :
P 2	जलशुद्धीकरण यंत्राची मांडणी कर. साहित्य : बॉटल, बारीक वाळू, जाड वाळू, कोळसा, कापड, इ. अनुमान :
P 3	बटाट्याच्या फोडीवर आयोडीनचे तीन थेंब टाकल्यास काय होईल? निरीक्षण करून निष्कर्ष काढणे. साहित्य : बटाटा, आयोडीन, सुरी. अनुमान :
P 4	पदार्थाच्या अवस्थांनुसार वर्गीकरण करणे. साहित्य : पाणी, धूर, वाफ, गोटे, पेन, तेल अनुमान :
P 5	पचेनेन्द्रीयांच्या विविध भागांची नावे सांगणे. साहित्य : पचनसंस्था चार्ट (नावे नसलेला) अनुमान :

